

2 Odpovědnost za provoz vyhrazených elektrických zařízení

Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v § 4 odst. 1 písm. c) ukládá zaměstnavateli (provozovateli) odpovědnost za to, že stroje, technická zařízení, přístroje a nářadí, mechanizační prostředky budou pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány i se zřetelem k podmínkám, za nichž je zařízení provozováno – viz § 3 odst. 4 písm. a) NV č. 101/2005 Sb. Základní povinností provozovatele a následně i osob odpovědných za provoz vyhrazených elektrických zařízení je, aby dané zařízení bylo provozováno bezpečně.

Dle NV č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, musejí být určeny osoby, k jejichž povinnostem patří zajišťovat bezpečný provoz, používání, údržbu, úklid, čištění a opravy pracoviště. Zařízení, u kterých se zjistí, že ohrožují život nebo zdraví osob, musejí být bez zbytečného odkladu odpojeny a zajištěny. Nařízení v § 3 odst. 4 písm. a), b), c) stanovuje v oblasti plnění požadavků na pracoviště a pracovní prostředí tyto podmínky:

- (1) Dodržovat termíny, lhůty a rozsah kontrol, zkoušek, revizí, termínů údržby, oprav a rekonstrukce technického vybavení. Lhůty stanovuje provozovatel.
- (2) Určit odpovědnou nebo pověřenou osobu, jejíž povinností je zajistit provádění činností při dodržování termínů a lhůt.
- (3) Dokládat plnění termínů a lhůt v písemné nebo elektronické podobě (provozní dokumentace apod.) osobám vykonávajícím činnost na těchto zařízeních, dozorovým a kontrolním orgánům.

Statutární zástupce společnosti proto musí povinně a písemně jmenovat **osobu odpovědnou za činnosti zajišťující bezpečný provoz vyhrazených technických zařízení elektrických (OOEZ)** dle § 8 písm. d) NV č. 190/2022 Sb.

OOEZ musí mít vzdělání v oboru elektro dle § 2 písmene a) NV č. 194/2022 Sb.:

1. ukončené střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání ze skupiny oborů 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika;
2. ukončené vysokoškolské bakalářské, magisterské nebo doktorské vzdělání z oblasti vzdělávání Elektrotechnika;
3. ukončené střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru, které obsahově splňuje požadavky na elektrotechnické vzdělání;
4. ukončené vysokoškolské bakalářské, magisterské nebo doktorské vzdělání z jiné oblasti vzdělávání, které obsahově splňuje požadavky na elektrotechnické vzdělání;
5. úplná profesní kvalifikace získaná podle jiného právního předpisu (zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a zveřejněná v Národní soustavě kvalifikací pod oborem kvalifikace „Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika“.

Pokud váš zaměstnanec přijme tuto zodpovědnost a jmenování podepíše, měl by si být jist, že všechna EZ, za která bude zodpovídat, jsou provozuschopná a bezpečná. Měl by si být jist, že všechna zařízení splňují požadavky na úplnost dokumentace, revizí, odstranění závad z revizí atp.

Z pohledu maximální bezpečnosti elektrických zařízení a se správným pojetím osoby odpovědné včetně výkonu jejích činností je pro tuto funkci nejlepší revizní technik elektrických zařízení, tzn. zavázat si revizního technika příkazní smlouvou a udělat z něj tak osobu odpovědnou za PZ. Tak donutíte revizního technika, aby za svou práci stoprocentně ručil a zodpovídal se z ní, načež to nebude brát jako běžnou rutinní práci. Upozorňujeme na to, že NV č. 192/2022 Sb. neumožňuje vykonávat revize a zároveň osobu odpovědnou u tlakových zařízení, u ostatních VTZ to možné je.

Osoba odpovědná za VTZ nemá trestní zodpovědnost, ta zůstává vždy na zaměstnavateli (provozovateli).

Osoba odpovědná má tak pouze standardní zodpovědnost dle občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., a v případě pochybení tedy může být vystavena sankcím.

Provozovatel musí vypracovat *jmenování osoby odpovědné za činnosti zajišťující bezpečný provoz vyhrazených technických zařízení elektrických* dle § 8 písm. d) NV č. 190/2022 Sb., kterým se ustanoví osoba odpovědná.

Kompetence a odpovědnosti osoby odpovědné za činnosti zajišťující bezpečný provoz vyhrazených technických zařízení elektrických

Provozovatel si musí vytvořit rozsah kompetencí a odpovědností osoby odpovědné dle vlastních požadavků s přihlédnutím k právním předpisům a technickým normám pro dané zařízení. Tento soupis kompetencí a odpovědností osoby odpovědné je přílohou ke jmenování osoby odpovědné.

Pro účely zajištění revizí a kontrol si osoba odpovědná vede jejich evidenci (informační databázi).